

Veliki Lipovec, 15. julij 2023, slovesnost ob 80-letnici ustanovitve 15. (slovenske) partizanske udarne divizije.

FOTO: "Na nas je, da smrt fašizmu ohranjamo za danes in jutri"

Komentiraj Natisni Objavi Objavi

18.7.2023 | 14:40

15. (slovenska) partizanska udarna divizija je bila 13. julija 1943 ustanovljena v sklopu NOV in POJ (Narodnoosvobodilne vojske in partizanskih odredov Jugoslavije). Julija 1943 je bilo v njeni sestavi 1.616 borcev Gubčeve, Cankarjeve in Šlandrove brigade. Ognjeni krst so doživeli 23. julija 1943, ko se je v Velikem Lipovcu po zboru Gubčeve in Cankarjeve brigade začel napad na Žužemberk, ki je bil poleg Novega mesta najbolj utrjeno naselje v Ljubljanski pokrajini.

V spomin na 80-letnico ustanovitve 15. slovenske partizanske udarne divizije je bila v Velikem Lipovcu slovesnost, na kateri je bila govornica dr. Ljubica Jelušič, podpredsednica Zveze združenj borcev za vrednote NOB Slovenije. Skupaj s Tilko Bogovič, članico predsedstva zveze, sta pri hiši sredi vasi položili venec pri spominski plošči narodnega heroja Dušana Jereba - Štefana. Slovesnost se je nadaljevala pri spomeniku, posvečenem 15. diviziji, kjer je dr. Jelušič spregovorila o bojni poti 15. divizije in se spomnila na mladega gimnazijca, ki je prišel v partizane in ker ni imel puške, je moral prvega pol leta nositi težak kotel za kuhanje. To je bil tov. Lado Kocijan, ki se je po koncu vojne pridružil jugoslovanski vojski in dosegel čin generalmajorja. Bil je pobudnik obeleževanja ustanovitve 15. divizije v Velikem Lipovcu in se je vedno udeležil vseh slovesnostih v spomin na ta dogodek. Letošnje jubilejne slovesnosti tov. Kocijan žal ni dočakal.

V zaključni besedi, zakaj se zbiramo ob spomenikih NOB in kakšno je sporočilo za mlajše generacije, je dr. Jelušič povedala: »Tu smo zbrani ljudje, ki si jemljemo moralno moč iz neke osnove, ki je izhajala iz narodnoosvobodilnega boja. Ta naša srečevanja na različnih koncih Dolenjske in kjerkoli po Sloveniji, vsa ta srečevanja pripomorejo k temu, da mi vemo in razumemo, kaj je naša baza. Iz tega smo izšli. Ta baza je tudi baza prihodnjih generacij, vendar nisem popolnoma prepričana, da je to res. Zdi se mi, da mora vsaka generacija izoblikovati svojo lastno osnovo za moralno moč, ki jo potrebuje za soočenje s strahovi in grožnjami zaradi nevarnosti in stresi, s katerimi se srečuje. Kar lahko naredimo mi, je, da skrbimo za spomenike – 7.400 in še več jih imamo v Sloveniji, da ob njih ohranjamo neko zgodovinsko dejstvo in da upamo in vabimo nove generacije, mlade ljudi, da jim bodo ti spomeniki sporočali in jih učili v iskanju tistega, kar bi nam moralo biti skupno, in da bodo spomeniki njihovo skupno izhodišče za prihodnost. Vrednote strpnosti, tovarištva, solidarnosti, medsebojne pomoči in spoštovanja drug drugega. Na nas je, da smrt fašizmu ohranjamo za danes in jutri.«

Jelušičeva je skupaj z Bogovičevno in Jožetom Papežem županom občine Žužemberk, ob častni straži Garde slovenske vojske, praporščakih in članicah in članih 1. dolenjskega spominskega bataljona položila venec k spomeniku 15. divizije. V kulturnem programu so sodelovali pevski zbor Društva upokojenecv iz Metlike, recitatorki Ivana Špiletič in Terezija Potočar Korošec, ki je slovesnost tudi povezovala. Po zaključku prireditve je sledilo še družabno srečanje s partizanskim golažem, ki ga je pripravila OO ZB za vrednote NOB Žužemberk.

Darko Pucelj

Foto: Marko Klinc - Foto life

Vir: Spletni Dolenjski list, 18. 7. 2023, več na povezavi:

[https://lokalno.svet24.si/2023/07/18/277815/zgodba/FOTO Ob 80 letnici 15 partizanske udarne divizije Na nas je da smrt fasizmu ohranjamo za danes in jutri/?fbclid=IwAR2qJ8vVPzxecUi80-67s-QvIKIvcQuVfTIgfsU27_yPIABcBe01WBFLYi4](https://lokalno.svet24.si/2023/07/18/277815/zgodba/FOTO%20Ob%2080%20letnici%2015%20partizanske%20udarne%20divizije%20Na%20nas%20je%20da%20smrt%20fasizmu%20ohranjamo%20za%20danes%20in%20jutri/?fbclid=IwAR2qJ8vVPzxecUi80-67s-QvIKIvcQuVfTIgfsU27_yPIABcBe01WBFLYi4)

OO ZB za vrednote NOB Žužemberk